

pomniti, da se omenjena takta na terenu izvajata običajno v $\frac{3}{4}$ -skem taktu in da ju je Jenko stiliziral v $\frac{1}{4}$ -skem taktu zaradi dodanega klavirskega parta. Iz teh opomb je vidno, da se celo v tako omejenem izboru ljudskih melodij kažejo splošne slovenske ritmične značilnosti. Iz večine Vujičićevih zapisov, ki pogosto stremijo po nadrobni in diferencirani ritmizaciji, moremo sklepati, kako zelo se je že poglobil v muzikalni izraz ljudske umetnosti. Zato mu bodo mogle prednje opombe rabiti kot pomoč za pripravo znanstvene izdaje.

Radoslav Hrovatin

Ivan Ivančan, Narodni plesovi Hrvatske. Zagreb 1956. Savez muzičkih društava Hrvatske. Tisak: Grafička škola, Zagreb, 1957. 160 str.

Predavanji prof. Pina Mlakarja in dr. Henrika Neubauerja, ki sta ju imela na II. kongresu folkloristov na Bjelašnici leta 1955, in kinetografski tečaj v Ljubljani leta 1956—1957 o zapisovanju gibov s sodobno Labanovo kinetografijo so kmalu rodili zaželeni uspeh. Tako je I. Ivančan, asistent Inštituta za narodno umetnost v Zagrebu, že leta 1957 dodal svoji zbirki plesov poleg opisov in tabulatur tudi kinetograme. S tem je prvi v Jugoslaviji predal v tisku naši javnosti mednarodno razumljive plesopisne zapise, ki niso omejeni niti na historični niti na nacionalni plesni stil. Zbirka obsega 21 plesov iz Baranje in Slavonije: Sokačko kolo, Sitne bole, Ranče, Todore, Jabučice, Kolo, Eš igrišče plandovišče, Aid idemo za nogama, Siri kolo, Faljila se faljisava, Oj Ivane Ivaniću, Dere, Zita, Haid na levo, Dorata, Povračanac, Kalendara, Čire, Pargara, Nebesko in Presjekača.

Plesi so objavljeni z melodijami in teksti. Nato so melodiji sinoptično dodani ritem plesa, tabulturni plesopis po sistemu dr. Vinka Žganca in slike plesa za vsako najkrajšo ritmično enoto posebej. Vse to spremlja analiza s posebnim nadrobnim opisom plesa. Poleg tega so dodani nadrobni podatki o izvoru in življenju plesa. Pri tem je treba poudariti jasnost v prikazu ritmičnega poteka plesa, ki se opira na označbo prof. P. Mlakarja: »Ples je igra z ravnotežjem. Vertikalne dimenzije so pogoj za ritem, ostale pa za formo, figure.«

Ob koncu publikacije so posebej objavljeni kinetogrami. Dobro bi bilo, ako bi bili tudi le-ti vedno sinoptično tiskani z melodijo in ritmom plesa, kar se je le deloma zgodilo. Glede na prvi kinetografski poskus avtorja je razumljivo, da so nastale nekatere neskladnosti med opisi plesov in kinetogrami (n. pr. Ranče).

Zbirki je dodana poleg predgovora še razprava o »Nekih vprašanih scenske obdelave folklor«. Nato sledi razprava o problemih in razlikah med plesi iz Baranje in Slavonije, kar olajšuje komparativni študij. Pri tem opozarja avtor zlasti na smer plesanja v zvezi s posebnim tipom plesa »Povračanac«.

Poleg pojasnila znakov sistema dr. V. Žganca so slikovne priloge v izvornih nošah k objavljenim plesom; narisal jih je prof. Živko Kljaković. Končno je treba omeniti še obdelave teh plesov, ki jih je aranžiral za tamburaški zbor Stjepan Stepanov za potrebe plesnih skupin. Tako je podana raznovrstna uporabnost zbirke. Poudariti je treba, da je način publiciranja vsega gradiva načeloma pravilen in da omogoča ustrezno znanstveno ali umetniško uporabo. Tudi po tej strani more zbirka rabiti kot zgleden primer.

Radoslav Hrovatin

Jugoslawische Volkskunst. Führer durch das Museum für Völkerkunde und Schweizerische Museum für Volkskunde Basel. Sonderausstellung vom 1. November 1958 bis 31. Januar 1959.